

Koloniální společnost a kultura Latinské Ameriky

administrativa koloniální Latinské Ameriky

decentralizace první fáze dobývání → snaha o upevnění královské moci

místokrálovství (*virreinos*)

1535 Nueva España (Mexico)

1542 Peru (Lima)

1717 Nueva Granada (Bogota)

1776 Río de la Plata (Buenos Aires)

hranice nejasné

LE NOUVEAU MEXIQUE,
et LA FLORIDE :
Tirées de diverses Cartes, et Relations.
Par N. SANSON d'Abbeville Geogr. ord^{re} du Roy.
A PARIS.
Chez Pierre Mariette, Rue S. Jacques à l'Espérance
Avec Privilège du Roy, pour vingt Ans.
1656.

PACIFICQUE.

GOLFO DE MEXIQUE.

NOR T

CANADA

NUEVO

MEXICO

NOUVEL

LE FRANCE

FLORIDE

GOLFO DE

BISCAYA.

ESPAÑE.

MEXICO

Midi

270

275

280

285

290

295

300

305

310

315

320

325

330

335

340

345

350

355

360

365

370

375

380

385

390

395

400

405

410

415

420

425

430

435

440

445

450

455

460

465

470

475

480

485

490

495

500

505

510

515

520

525

530

535

540

545

550

555

560

565

570

575

580

585

590

595

600

605

610

615

620

625

630

635

640

645

650

655

660

665

670

675

680

685

690

695

700

705

710

715

720

725

730

735

740

745

750

755

760

765

770

775

780

785

790

795

800

805

810

815

820

audiencie – soudní dvůr s rozsáhlými pravomocemi – hranice často přetrvaly dodnes

reinos – označení území pod správou audiencí – terminologický zmatek

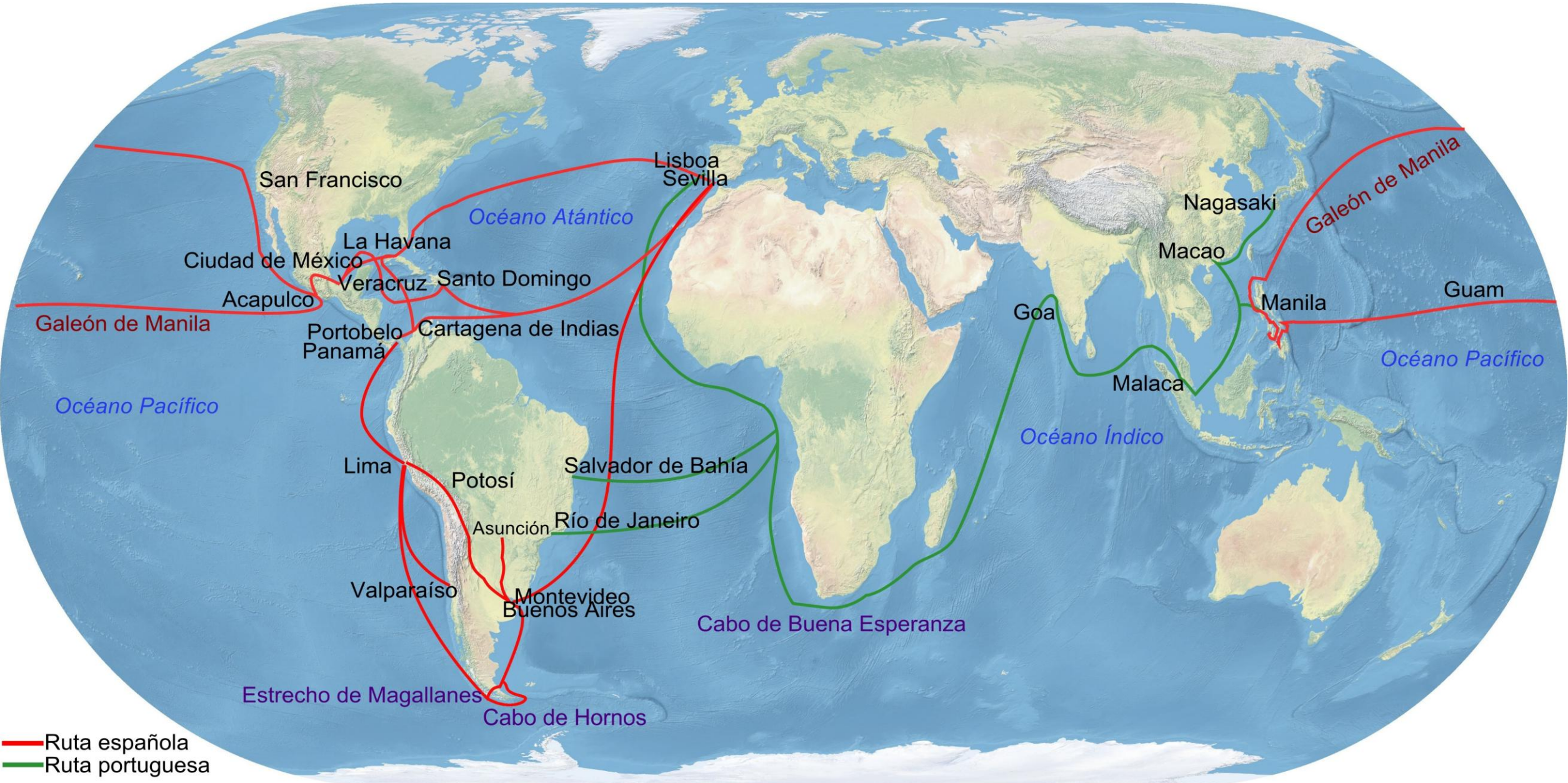
Byla americká území koloniemi? Až do 18. století – *reinos americanos*

koloniální ekonomika

královský monopol – královský podíl (*quinto*)

1503 - *Casa de Contratación de Indias* – Sevilla - organizace obchodních konvojů (*flotas*), evidence zboží i cestujících, shromažďování informací

1524 – *Consejo de Indias* – původně poradní orgán krále, později výkonné pravomoce – vydávání zákonů a nařízení

místní plodiny – kukuřice, brambory, kakao ad.
→ do Evropy

Tato pšenice, kteroužto my tureckou nazýváme, slouží má obilí indické. Nebo z Západní Indí (a ne z Turecké země a z Azí, jakž mnozí se domnívají) k nám jest přinešena.

Pietro Andrea Matthioli, Tadeáš Hájek z Hájku, *Herbář jinak bylinář velmi užitečný*, Praha 1562

exploatace domorodé pracovní síly:

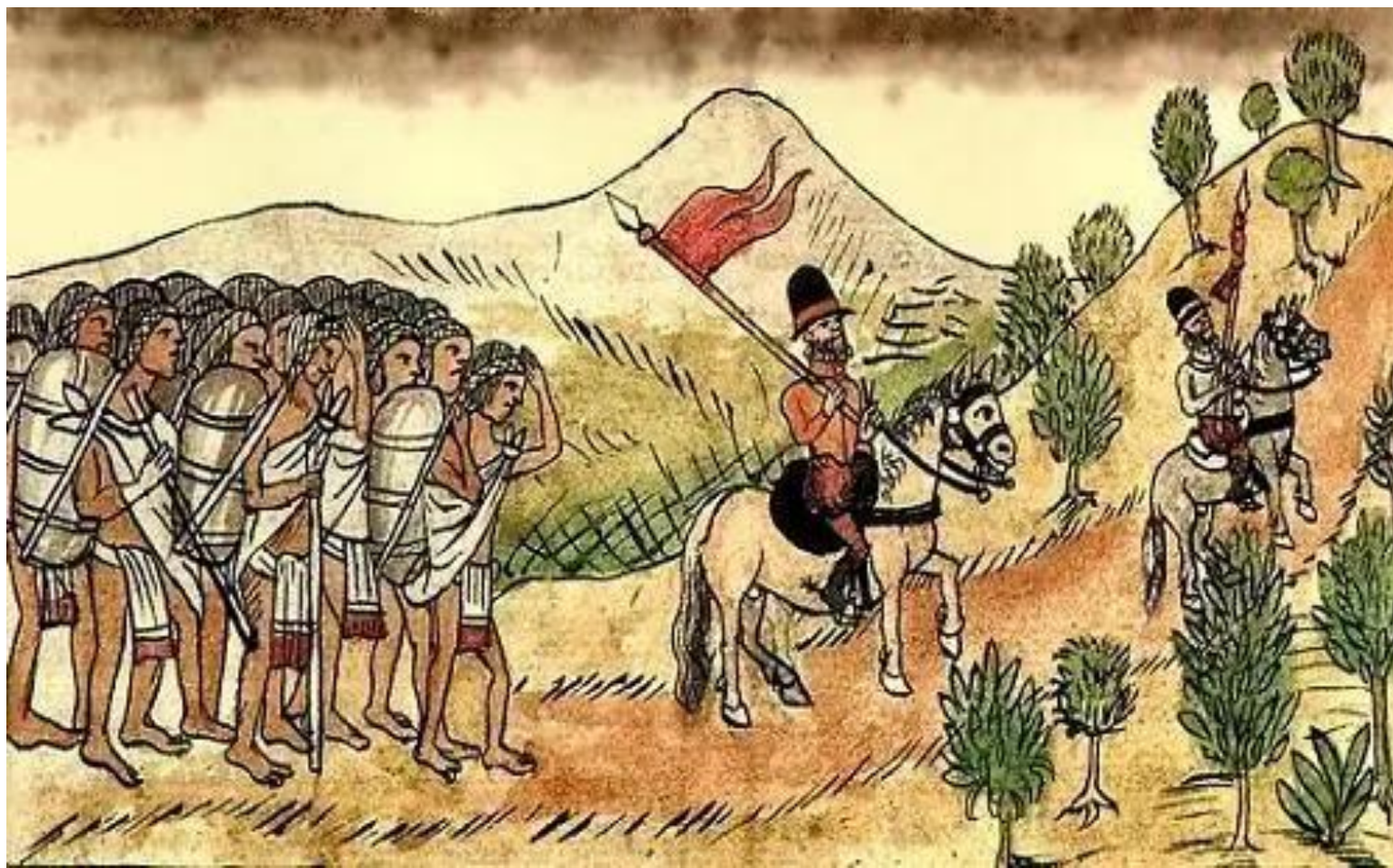
- zemědělství → textilní výroba
plantážní produkce
- hornictví – drahé kovy

Felipe Guaman Poma de Ayala, *Nueva Corónica y Buen Gobierno*, 1615

encomienda – celé komunity ve správě španělského dobyvatele

repartimiento – krátkodobá nucená práce pro konkrétního dobyvatele
nebo koloniální správu

Códice Durán, 16. století

1542 nové zákony (*Leyes Nuevas*)

- zákaz zotročování domorodců
- *encomiendy* jen doživotně → postupný přesun správy do rukou královských úředníků

Obedezco pero no cumplo.

→ nárůst významu afrického otroctví

1542 nové zákony (*Leyes Nuevas*)

- zákaz zotročování domorodců
- *encomiendy* jen doživotně → postupný přesun správy do rukou královských úředníků

Obedezco pero no cumplo. (Poslouchám, ale neplním.)

→ nárůst významu afrického otroctví

města španělské Ameriky

- centra duchovní a světské správy, ekonomiky, kultury, sídla univerzit
- ohniska šíření španělské kultury
- protiváha královské moci
- samospráva – starosta (*alcalde*)
- měšťané (*vecinos*)
- nově zakládaná → plánovitý půdorys

THE PLAZA, MEXICO CITY.

Cartagena

přístavní město
strategický význam

Jacques Cherau, Cartagena, 1780

Potosí

hornické město
kulturní míšení

Gaspar Miguel de Berrio, *Descripción del Cerro Rico de Potosí* (1758)

koloniální společnost

- běloši – *peninsulares* (kolonisté ze Španělska - privilegovaní) vs. *criollos* („kreolové“ – narození na americké půdě)
- Indiáni
- černí otroci
- Asiaté

míšenectví (*mestizaje*) – míšenci (*castas*) - *pigmentocracia*

Español con India,
Mestizo.

Mestizo con Española
Castizo.

Castizo con Española
Español.

Español con Mora
Mulato.

Mulato con Española,
Morisco.

Morisco con Española
Chino.

Chino con India,
Salta atas.

Salta atas con Mulata
Lobo.

Lobo con China
Gibaro.

Gibaro con Mulata
Albarazado

Albarazado con Negra
Canbujo.

Canbujo con India
Sanbaigo.

Sanbaigo con Loba
Calpamulato.

Calpamulato con Canbuja
Tente en el Aire.

Tente en el Aire con Mulata
Noteentiendo.

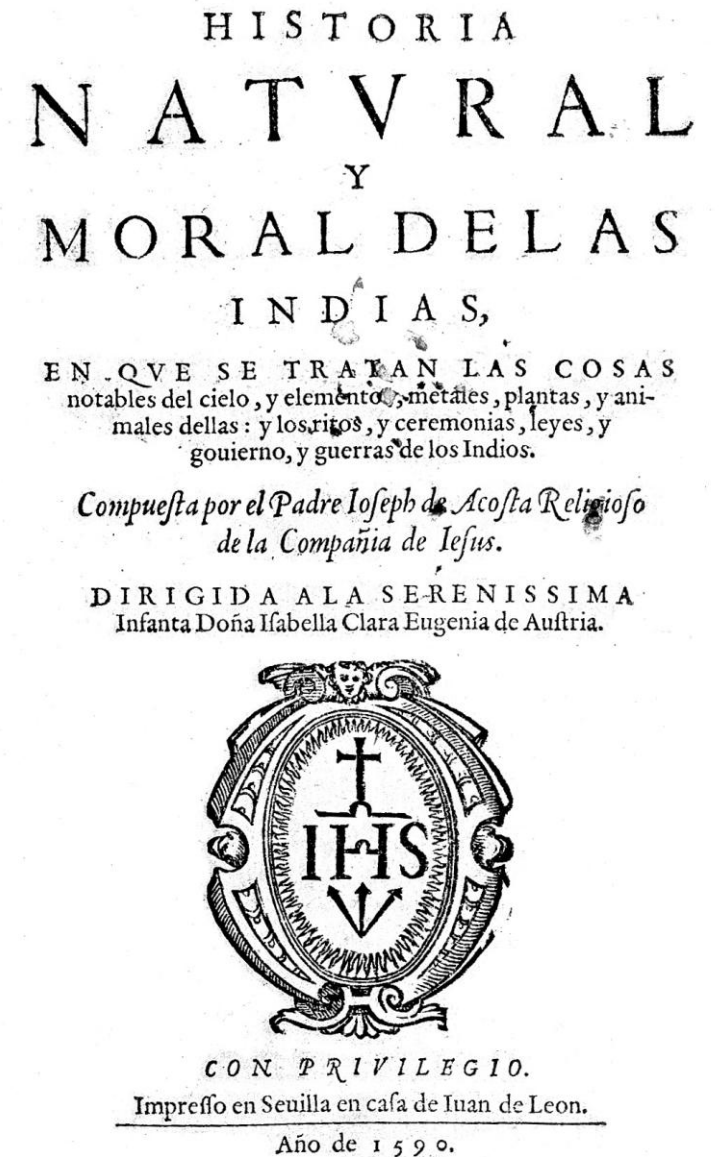

Noteentiendo con India
Tornaatran.

významná role církve v koloniální společnosti a kultuře

- nositelé vzdělanosti, španělské kultury
- často zásadní role v rané fázi koloniální správy
- autoři pramenů ke koloniálním dějinám
- církevní řády – velké bohatství

José de Acosta, *Historia natural y moral de las Indias*, 1590

ženy v koloniální společnosti a kultuře

- rasismus koloniální společnosti – „ochrana žen“
- v pramenech „neviditelné“
- významná role v ekonomice
- vzdělanost – kláštery

Anon., Portrét rodiny Fagoaga Arozqueta, ca. 1734

„Zelený úchvate lidského žití,
šílená radosti do zlata tkaná,
vidino v bdělém stavu zosnovaná,
v níž se jen ve snách marný poklad třpytí.“

(Sonet na naději)

Anon., Sor Juana Inés de la Cruz, 18. stol.

koloniální kultura

- oficiální kultura - renesance, baroko
- *synkretismus* - španělské + místní vlivy a tradice

katedrála v Oaxace (Mexiko)

Marcos Zapata, Poslední večeře, 1753 - Cusco (Peru)